

Centre on Strategies for Public and Civil Entrepreneurs

De disruptieve burger: van medezeggenschap naar co-creatie

Personal Development sessie Strategieplatform Overheid
Rotterdam 9 februari 2017

Dr. Steven P.M de Waal

@stevendewaal

www.publicspace.nl

Disruptie is belangrijkste term in strategieliteratuur

Concurrentie tussen platforms, ten koste van 'pipeline'-ondernemingen

Nieuwe definitie: Toetreders van buiten reguliere markt door innovatieve rechtstreekse toegang tot doelgroep en hun wensen

Directe ruil en communicatie is sleutel

'CEO's zien het als laatste'

Kenmerken:

- Gebruik grote informatie- en communicatiekracht 'at the fingertip', wereldwijd, massaal bereik (Industriële Revolutie 3.0)
- Het is nog steeds een markt, concurrentie nu tussen platforms: succesfactoren: sympathie, community, toegang, hands on service, eigen regie gevoel
- Nieuw is enorme directe ruilcapaciteit (markt zonder productieondernemingen)
- Bezit is dus niet langer voorsprong, vaak achterstand (voorbeelden Uber en Airbnb)

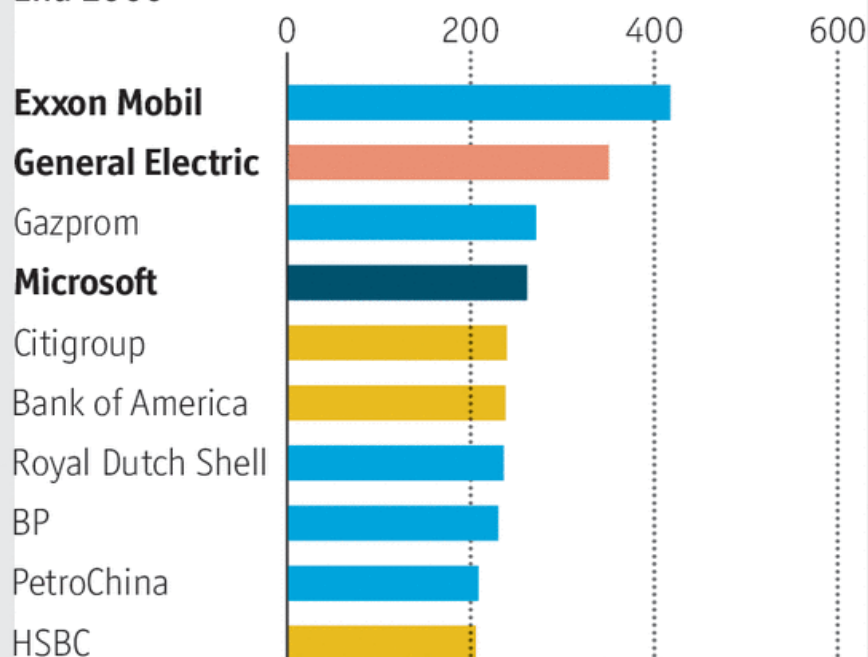
Platformeconomy has already won:

A virtually new world

World, largest listed companies by market capitalisation, \$bn

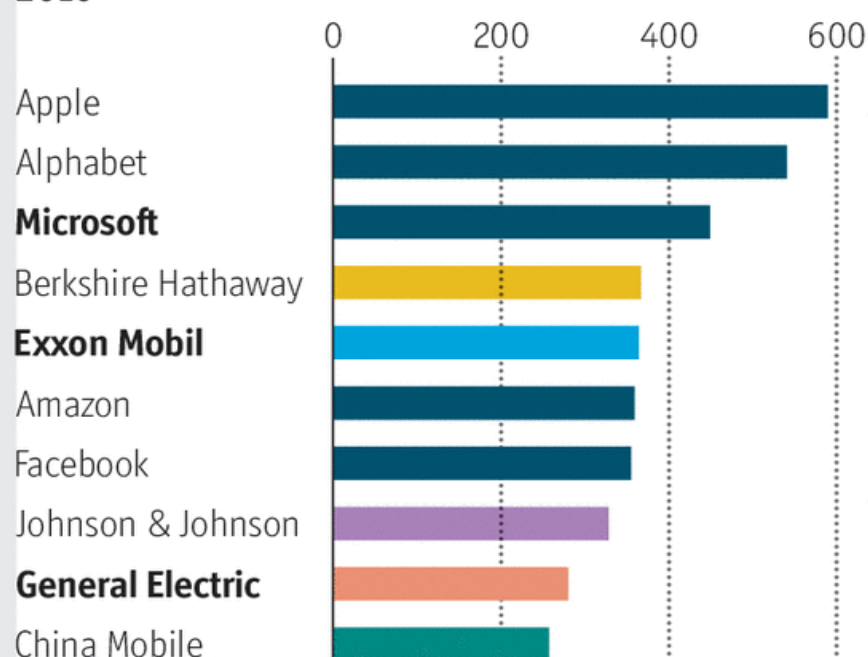
Sector: ■ Energy ■ Financials ■ Health care ■ Industrials ■ IT ■ Telecoms

End 2006

Source: Bloomberg

2016*

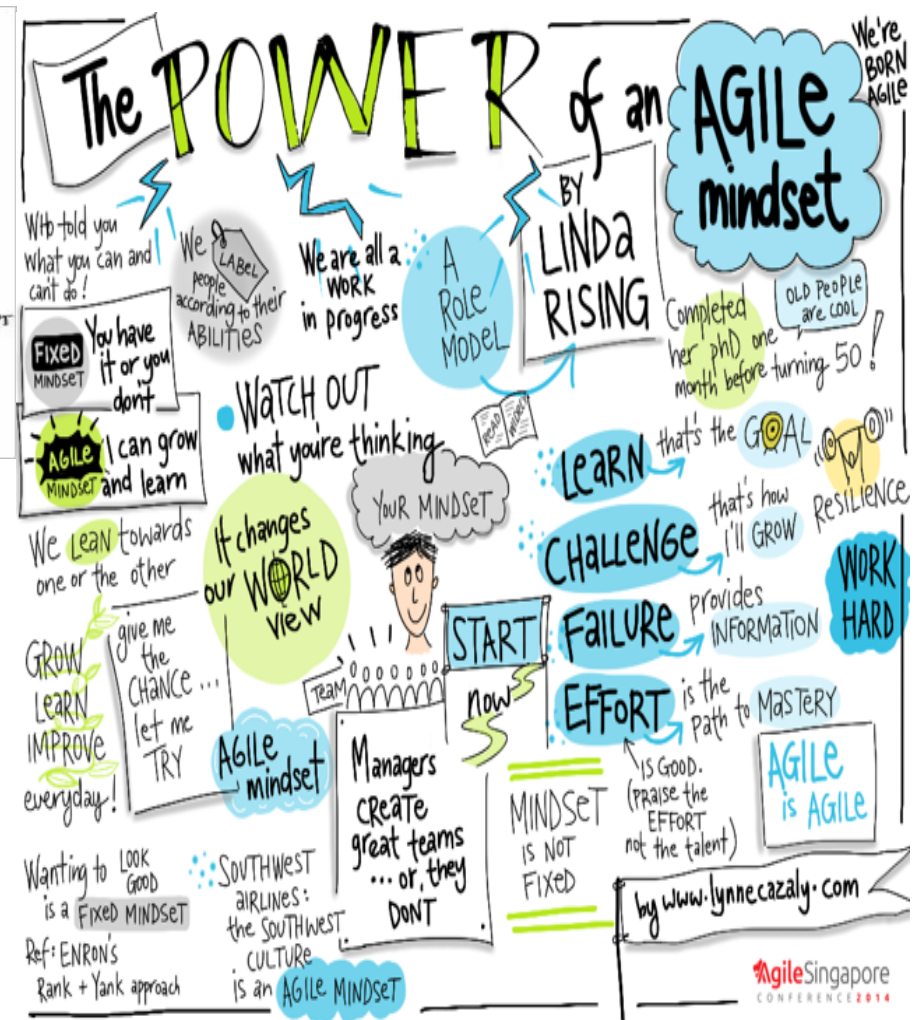
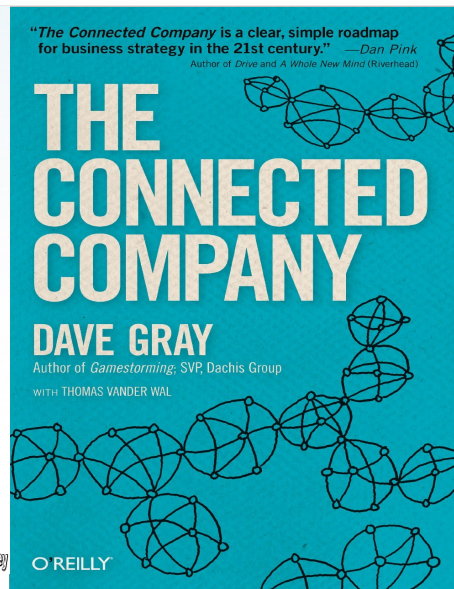
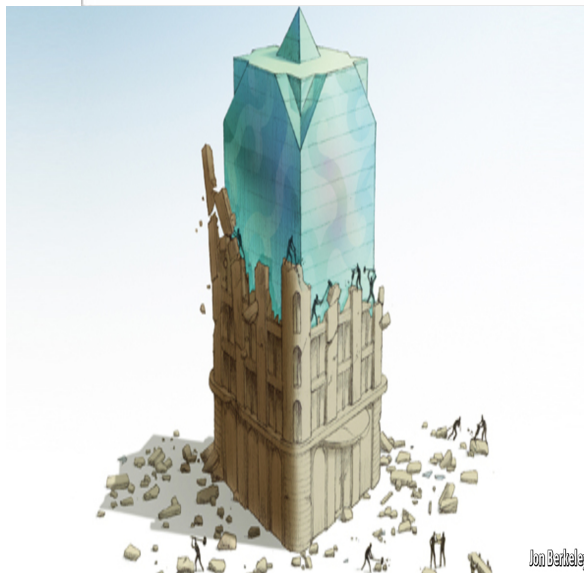
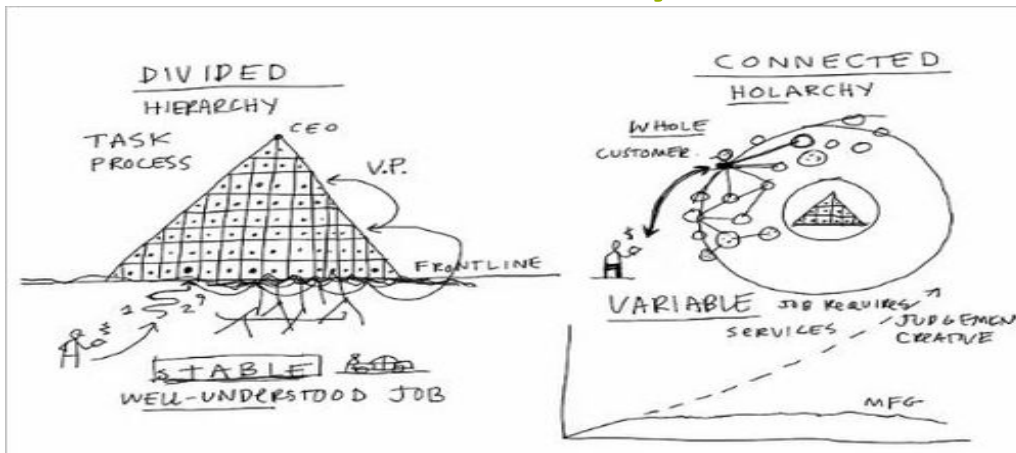

*At August 24th 2016

Economist.com

Also Theme Issue of Harvard Business Review, April 2016

Ook hoofdbeeld organisaties verandert: Platform Niet alleen extern, ook intern

Misverstand Nederlandse institutionele orde

Disruptie speelt alleen in de markt

We (lees: overheid) moeten het vooral klassiek nader reguleren, namelijk:

- **Uitwassen** (AirBnB, Uber)
- **Werking concurrentie** (Microsoft, Google)

NEEN:

De burger is hier al aan gewend, gaat het eisen van publieke diensten en politiek

Deze waarden leren burgers nu van en via de markt: sympathie, community, toegang, hands on service, eigen regie gevoel

De politiek zelf is al gedisrupteerd

De Disruptieve Burger

(ook hier: bestuurders zien het als laatste)

Anders denken

Zeggenschap

Disruptieve burger richt zijn leefomgeving zelf in

Woningcorporaties kunnen niet langer om de macht van de burger heen: met nieuwe platforms en apps krijgt een bewoner meer greep op de eigen woonomgeving.

Steven de Waal

De sector van woningcorporaties is het afgelopen jaar kritisch onderzocht en publiekelijk de maat genomen. Uiteindelijk leidde dit tot een nieuwe Woningwet, met belangrijke maatregelen zoals een centrale overheidstoezichhouder, meer formele invloed op het beleid van huurders en gemeenten, en een beperking van het domein waarin corporaties mogen ondernemen. Ogenschijnlijk is er nu duidelijkheid. De sector lijkt weer over te kunnen gaan tot zijn kerntaak. Business as usual.

Hierin schuilt een groot en gevaarlijk misverstand. De hypefeer, de hoge toon

De Disruptieve Burger

**Geen goed klinkend en gemakkelijk beleidsvoornemen, maar
revolutie in ICT (&Informatie & Communicatie & Media)-
technologie**

Hoofdkenmerken:

•<i>Slim</i>	Enorme, nog groeiende
computerpower
•<i>Klein en Mobiel</i>	Dichtbij persoon en
persoonlijk; altijd 'in de hand'
•<i>Niet alleen data, ook beeld</i>	Real-time en Real-life
•<i>Massabereik, ook verwacht</i>	Connectie en Community,
overal en altijd

It is not technology ('stupid')

**Het is sociaal-technologisch: Impact op mentaliteit en gevoel van
regie en invloed het grootst**

Grote impact op publieke sector en politiek

- a. **Sneller, krachtiger spontane organisatie:** richting politiek en onderlinge solidariteit; opkomst burgercollectieven
- b. **Medezeggenschap al weggegeven**
- c. Publieke opinie voor het eerst werkelijk **publiek**
- d. **Toekomst aan co-productie:** meedoen volgens eigen competenties en voorwaarden
- e. **Druk op vertegenwoordigende democratie:** opinies niet langer via debat; data en kennis niet langer via instituten
- f. **Gewenning aan toegang, informatie, 'meedoen'.** Bijpassende verwijten: arrogant, regentesk, geïsoleerd, bureaucratisch
- g. Grootste probleem cultuur, niet van burger, van bestuur: **polderpaternalisme**

Impact nu al zichtbaar op 4 gebieden

- a. **Politiek: Nieuwe Retoriek**
- b. **Politiek: Van indirecte democratie naar directe democratie**
- c. **Burgers: Coöperaties**
- d. **Burgers: Commons**

A. Verkiezingen:

Der Spiegel: De politieke arena is post-fact:

Merkel's uitdaging:

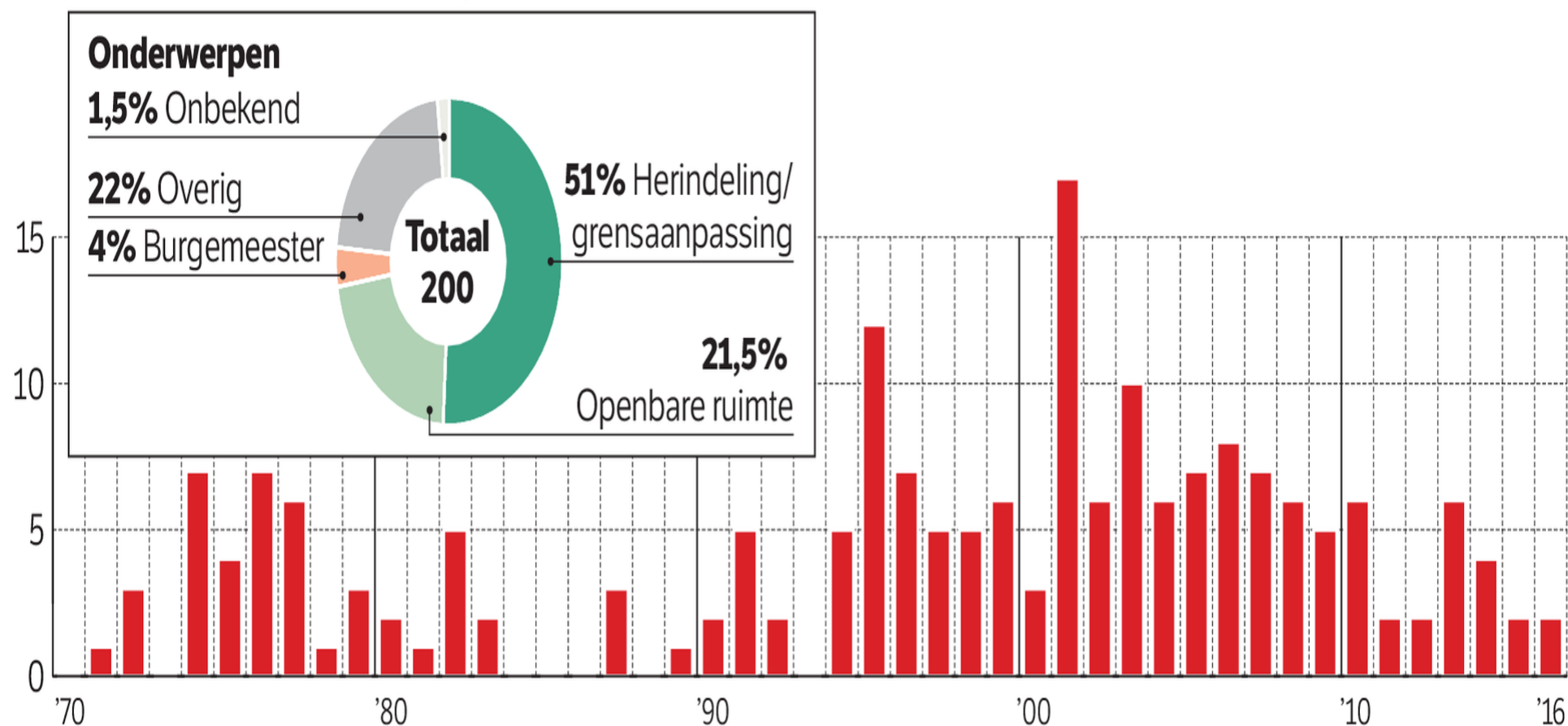
Angela Merkel werd toegejuicht voor haar stevige houding en haar sobere analyse van feiten

Nu wordt haar weigering haar fouten toe te geven gezien als koppig en eigenwijs en **feiten hebben minder belang gekregen dan beelden**

Politiek: Referenda here to stay: Incorporeren in indirecte democratie, anders daarbuiten:

Aantal lokale referenda per jaar

NRC 021216 / EvG / Bron: Koen van der Krieken

Ook democratie heeft innovatie nodig

DEMOCRATIC CHALLENGE

Editie 2016

Lokale democratie is meer dan lokale politiek. We zoeken experimenten voor de vernieuwing van de lokale democratie.

Een oproep voor nieuwe experimenten

Ben je bewoner, ambtenaar, raadslid, griffier, Burgemeester, ondernemer of gewoon erg enthousiast... en heb je een concreet, duurzaam en lokaal experiment op één van de volgende thema's:

- Gemeenteraad
- E-democracy
- Dorps- en wijk democratie
- Burgerjournalistiek
- Checks & balances
- Omgevingswet
- Regionale democratie

Meld je project aan voor 10 juli 2016

via democraticchallenge.nl

Hier vind je ook meer informatie over de voorwaarden.

We ondersteunen experimenten binnen bovengenoemde thema's met expertise, exposure, toegang tot financiering en regelruimte.

Tip: kijk ter inspiratie ook eens op onze site voor de 99 democratie-experimenten die zich eerder hebben aangemeld, bekijk thema-verslagen en ander nieuws!

Grote impact op energieproductie

Nederland jarenlang tegengelobbied, nu scenario voor bestaand aanbod:
grid-functie: co-productie, partner, noodachtervang, faciliteren
burgerinitiatief, administratie

Burgerwindmolens sneller dan polder (Duits model)

Cooperaties (net als meents, gildes) al hele oude succesvolle vorm in Nederland:

Co-Productie Veiligheid:

\$100,000 Warrant - Issued For Maria Ayala
AMBER ALERT
 Taken From Palmdale California - IF SEEN CALL - 661- 272-2400

5-month-old Joliet Cedano

Maria Cedano Ayala - 43 - Suspect

Investigators believe that 5-month-old Joliet Cedano may be with her biological mother, Maria Cedano Ayala.

Joliet Cedano is 23 inches tall and weighs 12 pounds, and was last seen wearing a red and white shirt and blue jean overalls.

Ayala was described as 43 years old, about 5 feet 5 and weighing about 150 pounds. Police said she may be driving one of two vehicles: a blue four-door 1995 Mercury Marquis, license plate number 5RSK813; or a black 2000 Chevrolet Silverado pickup truck, license plate number 7D92423.

1995 Mercury Marquis,
California plate number 5RSK813

2000 Chevrolet Silverado
California plate number 7D92423

Palmdale Station 661-272-2400

PLEASE HELP
<http://SomeoneIsMissing.com>

\$100,000 Warrant - Issued For Maria Ayala

AMBER ALERT **VERMIST**

Anass Aouragh (13)

Jongen. Vermist sinds 06-02-2013 uit Wassenaar. 1m68, kort zwart haar, groen Diesel jack, bruine broek

[Details vermissing](#)

Deel dit alert:

Heeft U informatie?

Neem contact op met de politie. Bel: 0800-6070

AMBER
ALERT

**GEEF ONTVOERERS
 GEEN KANS**

POLITIE

Download de app
amber.nl/zoekmee

Samenvattend en Afsluitend

Nieuwe Technologie leidt wel tot Burgermacht

Nu al grote, zichtbare impact op politiek en publieke diensten

Medezeggenschap ouderwets antwoord, burger van markt meer gewend: co-creatie

Platformorganisatie enige route, grootste impact op hiërarchie en midden-management